

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. I. Definitur peccatum actuale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

§. I.

Definitur peccatum actuale.

Peccatum sumitur vel materialiter, vel formaliter: malitiam materialis est illud prædicatum in mala operatione, propter, quod realiter operatio dissonat cum natura rationali ut tali, quæ dissonantia cum non percipiatur nisi per iudicium rationale, ideo multi malitiam materiale explicant per difformitatem cum tali iudicio. Formalis malitia est ipsa imputabilitas actus mali ad culpam.

In peccato actuali duo possunt reperiri. Primum est, quod sit recessus à regula; est autem humanæ voluntatis proxima regula objectiva ipsa natura rationalis ut talis, secus lex æterna positiva divina, aut recta ratio creata, quia tam hæc, quam illa est posterior materiali bonitate, vel malitiâ actus essentialiter boni, vel mali per *num.* 522.

Regula vero proxima formalis, seu *ut quo* est iudicium proponens actum naturæ rationali ut tali consonum, si sit bonus, aut dissonum, si sit malus.

Secundum est, quod sit aversio à DEO ut fine ultimo, & conversio ad creaturam, aversio convenit soli peccato mortali actuali: *Duo*, inquit S. Th. 3. p. q. 86. a. 4. in Corp. sunt in peccato mortali, nempe aversio ab incommutabili bono, & conversio ad bonum commutabile. Ex his autem duobus secundum S. Th. ad 1. aversio se habet de formali in pec-

cato mortali, quia est differentia faciens differre à veniali, in quo datur inordinata ad creaturam conversio sine aversione à DEO cum nullum peccatum veniale tollat conjunctionem cum DEO, quæ habetur per charitatem: conversio autem ad bonum creatum in mortali se habet sicut materiale. Ex aversione sequitur reatus pœnæ æternæ, meretur enim puniri æternum peccans in bonum æternum, ex conversione vero ad bonum creatum velut finitum sequitur duntaxat reatus pœnæ temporalis, ita S. Th. in Corp.

Dicta aversio sufficit virtualis, directæ enim, seu formalis, ac expressæ est rarissima, & non reperibilis, nisi in desperatissimis, hoc ipso enim, quod quis peccet mortaliter, scit mortale repugnare DEO, hoc eligendo, etsi non intendat explicite, & directe separationem à DEO, implicite se à DEO avertit.

Primum prædicatum peccati actualis, nempe quod sit recessus à regula proxima tam objectiva, quam formali est separabile à secundo, seu ab aversione à Deo, nam primû illud agnoverunt omnes Philosophi, posterius verò soli Theologi.

Et ideo communiter peccatum secundum philosophicam considerationem vocatur malum morale, secundum posteriorem verò dicitur malum Theologicum, id est, à Theologia considerati soli-

folitum. Utriusque quidditas hic inquitur.

687. Dico primò peccatum, ut est malum morale est actus liber disconveniens naturæ rationali, ut rationalis est, ita Rhodes hic *D. 1. quest. 1. S. 1. §. 1. Pal. tom. 1. tract. 2. D. 2. p. 4. num. 2.* probatur: in eo formaliter consistit peccatum generatim, ut est malum morale, per quod formaliter discordat cum regula immediata totius moralitatis, sed formaliter discordat cum ea per disconvenientiam cum natura rationali ut rationalis est, ergo. Minor probatur regula immediata objectiva totius moralitatis esse non potest lex æterna, seu divina positiva, nec recta ratio per *num. 686.* siquidem ea peccata, quæ essentialiter mala sunt ut mendacium, perjurium essent essentialiter mala, etsi DEUS non prohibuisset illa, nec ideo mala sunt, quia recta ratio iudicat esse mala, sed ideo recta ratio iudicat esse mala, quia sunt in se vere mala: ergo regula immediata totius moralitatis objectiva est sola natura rationalis ut talis.

688. Dico secundo, peccatum ut est malum Theologicum est libera præcepti divini transgressio, est communis cum *D. Th. 1. 2. qu. 71. art. 6.* Ratio,

quod hæc definitio omni, & soli peccato Theologico conveniat, nam hoc est, aut veniale, aut mortale: si primum est violatio libera præcepti divini leviter obligantis; si est mortale, est violatio perfecte libera præcepti divini graviter obligantis. Ergo ratio generica peccati Theologici est violatio præcepti divini præscindens à gravi & levi.

Hæc definitio est conformis definitioni *S. August. lib. 22. cap. 27. contra Faustum peccatum inquit, est dictum, vel factum, vel concupitum contra legem æternam:* quæ definitio completitur universa peccata oris, operis, & cordis, tam commissionis, quam omissionis, nam per *S. Th. ad 1. affectio, & negatio* reducuntur ad idem genus, proinde comprehenditur sub dicto etiam *non dictum, sub facto, non factum, sub concupito, non concupitum.*

Rursus omne peccatum, aut est internum, seu cordis ut volitiones, nolationes, desideria mala, talia indicat concupitum aut sunt oris, ut mendacia, detractio, blasphemia, &c. hæc importat generatim *ly dictum:* aut sunt externo opere consummata: hæc spectant

ad factum,

**

**

